

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Constantin Alerguș,

Judecătorii – Iurie Diaconu, Anatolie Țurcan, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Sîmboteanu Victoria XXXXX,

născută la XXXXXX, originară din s. XXXXX, r-nul XXXXX, domiciliată mun. XXXXXXX, str. XXXXXX, ap. XX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 16 august 2012 – până la 16 decembrie 2015 (prima instanță);*
- 2. de la 29 ianuarie 2016 – până la 01 aprilie 2016; de la 08 februarie 2016 – până la 13 septembrie 2017 (instanța de apel);*
- 3. de la 31 mai 2016 - până la 15 noiembrie 2016; de la 23 noiembrie 2017- până la 20 februarie 2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 decembrie 2015, Sîmboteanu Victoria a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

2. De către organul de urmărire penală, Sîmboteanu V. a fost învinuită de faptul că, în perioada 01 noiembrie 2007 – 01 aprilie 2008, activând în calitate de farmacist a Secției medicină generală a Penitenciarului nr. 16 - Pruncul, amplasat în mun. Chișinău, com. Pruncul, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, fiindu-i încredințate în administrarea sa medicamente primite ca ajutor umanitar pentru Penitenciarul nr. 16 – Pruncul, în sumă totală de 120 783,79 lei, a delapidat o parte din medicamentele indicate, în sumă de 91693,96 lei, cauzând Penitenciarului nr. 16 – Pruncul, o daună materială în proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința cu apel a contestat-o acuzatorul de stat, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de

condamnare în baza art. 191 alin. (4) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Admiterea acțiunii civile și încasarea din contul inculpatei în beneficiul părții vătămate prejudiciului material, în sumă de 91 693,96 lei.

În argumentarea apelului declarat procurorul a invocat, că prin probele prezentate de acuzare pe deplin a fost demonstrată vinovăția inculpatei.

Instanța urma să aprecieze critic declarațiile inculpatei deoarece acestea sunt contradictorii și nu corespund situației de fapt și de drept constatate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești.

În speță s-a constatat că Sîmboteanu V. cunoștea despre inventarierea ce urma a fi efectuată în farmacia Penitenciarului nr. 16 - Pruncul, fiind citată pentru a fi prezentă la această acțiune, dar nu s-a prezentat cu rea-voință.

Rezultatele inventarierii i-au fost comunicate de către administrația DIP, fapt confirmat prin explicația lui Sîmboteanu V. anexată la materialele cauzei penale, unde ultima, în detaliu își motivează poziția sa cu privire la controlul efectuat.

Lui Sîmboteanu V. urmează a fi stabilită o pedeapsă privativă de libertate, deoarece prin oricare altă pedeapsă nu va fi realizat scopul legii penale.

În urma săvârșirii infracțiunii, părții vătămate, i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții mari, care urmează a fi recuperat din contul inculpatei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, apelul declarat a fost respins, ca nefondat.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că probele prezentate de acuzare, nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, or din conținutul lor nu rezultă vinovăția lui Sîmboteanu V. în săvârșirea infracțiunii de delapidare, deoarece procurorul nu a specificat motivul și metoda săvârșirii infracțiunii imputate, nefiind elucidate în învinuire, denumirea și cantitatea medicamentelor, costul acestora, precum și probele care ar confirma prejudiciul în sumă de 91696,96 lei.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată de acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, argumentând că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, iar hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2016 recursul declarat a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea deciziei adoptate instanța de recurs a reținut că instanța de apel nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de acuzare întemeindu-și soluția pe depozițiile inculpatei, fără a înlătura contradicțiile din declarațiile acesteia.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017 apelul declarat a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că acuzatorul de stat nu a administrat probe, concrete, suficiente și verosimile ce ar confirma cu certitudine existența elementelor constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin (4) Cod penal în acțiunile lui Sîmboteanu V.

La fel, Colegiul a conchis, că în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu nu este indicat concret data comiterii faptei, mijloacele și modul de săvârșire a acesteia, nefiind specificat în baza cărui document au fost transmise medicamentele în gestionarea inculpatei și în baza cărui raport sau act de revizie s-a depistat delapidarea medicamentelor în suma indicată în rechizitoriu.

În concluzie instanța a reținut că acuzarea nu a prezentat careva probe care ar demonstra că în perioada 01.11.2007-01.04.2008 inculpatei i-au fost încredințate în administrația sa careva medicamente primite ca ajutor umanitar de către Penitenciarul nr. 16 – Pruncul în sumă totală de 120 783,79 lei, de vreme ce în urma inventarierii au fost depistate neajunsuri în contabilitate și nicidecum în farmacia Penitenciarului.

Tot aici, instanța a reținut că la inventarierea din 12.07.2008 Sîmboteanu V. nu a participat, iar în actele cauzei lipsesc careva probe care ar confirma că aceasta a fost înștiințată despre acțiunea dată.

Colegiul a apreciat critic declarațiile martorului Ixari A., care astfel a încercat să ducă instanța în eroare, deoarece neregularitățile imputate lui Sîmboteanu V. de fapt au fost admise în secția de contabilitate, șefa căreia era martorul, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 168 din 05.02.2015.

În concluzie, Colegiul a menționat că depozițiile martorilor Hodenco V. și Ixari A. nu sunt de natură a răsturna concluzia de achitare a lui Sîmboteanu V., or acestea demonstrează doar constatarea neajunsurilor de medicamente la evidența contabilă, însă nu confirmă faptul că acestea au fost sustrate anume de inculpată, precum și nu confirmă existența unui pretins scop a inculpatei de delapidare a bunurilor încredințate în gestiune.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat care invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de

procedură penală, solicită, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, argumentând următoarele:

- instanța de apel nu a apreciat la justa valoare declarațiile reprezentantului părții vătămate Șuiua I. din care rezultă că în urma inventarierii au fost depistate neajunsuri de medicamente în sumă de 91 693,96 lei;

- vinovăția inculpatei a fost confirmată prin declarațiile martorilor Hodenco V, Ixari A., Caisîn T., Gaghen L. precum și materialele cauzei;

- instanța de apel a apreciat superficial și selectiv unele probe prezentate de acuzare, fără a le supune unei aprecieri în ansamblu;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că doar inculpata a avut acces la medicamente, dânsa a admis erori la întocmirea dărilor de seamă, și la ținerea evidenței rulajului acestor medicamente, astfel că erorile admise în această parte dovedesc intenția inculpatei în a mușamaliza acțiunile sale;

- concluzia instanței de apel precum că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate este neîntemeiată, deoarece bunurile au fost încredințate în administrarea și gestionarea lui Sîmboteanu V., acestea fiind în legătură cu funcția exercitată și puteau fi utilizate doar potrivit destinației;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorilor Gaghen L. și Ixari A. din care rezultă că careva sustrageri din farmacia Penitenciarului nr. 16 nu au avut loc, ceea ce exclude dispariția medicamentelor în alte circumstanțe decât cele invocate în rechizitoriu;

- concluzia instanței de apel precum că învinuirea este evazivă, imprecisă și neclară este neîntemeiată;

- hotărârile de achitare sunt bazate pe declarațiile inculpatei, fără ca acestea să fie verificate în cumul cu alte probe.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, avocatul Balan A. a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil, invocând că starea de fapt constatată de instanțele de fond este bazată pe probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, probe, care în ansamblul lor dovedesc lipsa elementelor componente ale infracțiunii incriminate lui Sîmboteanu V.

10. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Alin. (4) și (5) ale aceleiași norme prevăd că, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Examinând cauza, Colegiul penal consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel just au stabilit starea de fapt și de drept, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, adoptând în așa mod o hotărâre legală și întemeiată, ținând cont de prevederile art.101 Cod de procedură penală, just ajungând la concluzia că probele examinate nu dovedesc transmiterea în administrarea și gestionarea lui Sîmboteanu V. a medicamentelor primite ca ajutor material pentru Penitenciarul nr. 16 Pruncul.

Astfel, în opinia instanței de recurs instanța de apel, constatînd lipsa probelor ce ar confirma prezența componentei de infracțiune imputate în acțiunile inculpatei corect a menținut sentința de achitare a instanței de fond.

Prin urmare, instanțele judecătorești au dat o apreciere corectă actelor cauzei, precum și declarațiilor inculpatei Sîmboteanu V., care a menționat că la 26 aprilie 2008 a fost dispusă efectuarea inventarierii în farmacie. În prima zi a inventarierii i-au fost solicitate cheile de la farmacie, care nu i s-au mai restituit. A doua zi nemotivat șeful Penitenciarului, fără a-i oferi un alt loc de muncă, i-a interzis accesul în farmacie. După efectuarea inventarierii la 14 mai 2008 i s-a comunicat că totul este în regulă și poate pleca în concediu, ceea ce a și făcut. La întoarcerea din concediul de odihnă a depus cerere de demisie, cerere, care a fost admisă fiind întocmit ordin de eliberare în aceeași zi, adică la 28.10.2008.

Despre neajunsurile depistate a aflat la sfârșitul lunii ianuarie 2009, când a fost invitată la Penitenciarul nr. 16 Pruncul. Actul de inventariere din 01.04.2008

concluziile din 19.01.2009 și încheierea privind cercetarea de serviciu nu i-au fost aduse la cunoștință. A mai specificat că existau bunuri cu medicamente care nu au trecut prin farmacie. Evidența cantitativă o ducea pentru sine într-un registru special în care era indicată cantitatea și prețul la fiecare medicament. În farmacie se dețineau toate registrele conform prevederilor legale, în contabilitate personal prezenta bonurile primite de la Departament, unde erau indicate prețurile și cantitatea la fiecare medicament. A semnat pentru toate medicamentele parvenite în farmacie despre altele nu cunoaște nimic. Contabila Caisîn a impus-o să introducă în darea de seamă medicamentele pe care le primeau Gardin și Marandici, însă medicamentele date nu le-a introdus în darea de seamă. Cele relatate de Sîmboteanu V. se confirmă și prin actul de control tematic al activității economico-financiare a Penitenciarului nr. 16 Pruncul și prin raportul de expertiză judiciară nr. 168 din 05.02.2008. Astfel, potrivit actului de control s-a stabilit că la 01.04.2008 în evidența contabilă erau înregistrate medicamente, care nu au fost depistate la inventariere, iar din raportul de expertiză menționat rezultă, că este imposibil de a fi stabilit neajunsul de medicamente intrate ca ajutor umanitar în farmacia Penitenciarului nr. 16, din motiv că datele contabile din dările de seamă a evidenței sintetice nu corespund cu datele cantitativ-valorice precum și din lipsa documentelor de predare-primire a medicamentelor.

Tot aici instanța de recurs reține, că sunt juste și întemeiate concluziile instanței de apel, referitor la faptul că de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate probe ce ar confirma că Sîmboteanu V. ar fi avut responsabilitatea materială de păstrare a medicamentelor, or temei pentru răspunderea materială în conformitate cu prevederile art. 339 alin. (1) din Codul muncii, servește contractul de răspundere materială deplină, care se încheie între angajator și salariatul ce deține o funcție sau exercită lucrări legate nemijlocit de păstrarea prelucrarea, vânzarea, transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise.

De rând cu cele menționate instanța de recurs atestă că, *delapidarea*, constă în însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra.

La acest capitol Colegiul lărgit reține, că acuzarea nu a prezentat nici o probă (act de transmitere- primire etc.), care ar confirma că neajunsul de medicamente la care se face referire în rechizitoriu au fost primite în gestiune de către farmacistă Sîmboteanu V.

Concomitent Colegiul reține, că răspunderea materială a salariatului survine doar atunci când cu certitudine s-a dovedit că cauzarea prejudiciului se datorează acțiunilor sau inacțiunilor salariatului.

Sub acest aspect se mai menționează, că în baza actului de inventariere din 08 aprilie 2008 (f.d.33-36, vol. II) s-a stabilit doar prezența de facto a medicamentelor în farmacie, nefiind posibilă verificarea circulației acestora din cauza lipsei registrelor de evidență a recepționării și livrării medicamentelor în farmacie, iar din raportul de expertiză nr. 168 din 27.07.2011 (f.d.206-212, vol. II) rezultă că în contabilitatea Penitenciarului nr. 16 la evidența contabilă a farmaciei au fost admise mai multe nereguli, fapt care a dus la imposibilitatea stabilirii neajunsului de medicamente intrat ca ajutor umanitar în farmacia penitenciarului.

Acestea fiind menționate Colegiul penal conchide că sunt juste concluziile instanțelor de fond referitor la faptul că acuzarea nu a prezentat probe concludente, pertinente și mai cu seamă utile, ce ar confirma valoarea pagubei pricinuite Penitenciarului nr. 16 în urma neajunsului de medicamente în farmacie. Totodată, în rechizitoriu nu este specificat denumirea, cantitatea și costul medicamentelor care i-ar fi fost încredințate lui Sîmboteanu V. și probe care ar confirma lipsa anume acestor medicamente.

În continuare Colegiul lărgit relevă, că sunt neîntemeiate alegațiile recurentului referitor la faptul că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare declarațiile reprezentantului părții vătămate Șuiua I., martorilor Hodenco V, Ixari A., Caisîn T. și Gaghen L. or din conținutul deciziei recurate rezultă contrariul, iar instanța a făcut o analiză amplă a declarațiilor persoanelor nominalizate argumentându-și clar concluziile la acest capitol, motivând detaliat, de ce s-au respins probele prezentate de partea acuzării. Prin urmare, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Colegiul menționează că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care este de competența instanțelor de fond și apel. La etapa recursului ordinar instanța de recurs nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și de procedură față de faptele constatate de instanța de fond ori, după caz, de instanța de apel, care se efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs și numai în acest aspect este competentă a se pronunța.

Mai mult, reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent în recurs, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar dezacordul

unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar fi temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau achitare, astfel constatându-se lipsa temeiului de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul constată ca întemeiate concluziile instanței de fond și de apel referitor la achitarea inculpatei, concluzii care, după cum s-a menționat mai sus, detaliat sunt desfășurate și argumentate în hotărârile contestate și se bazează pe aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a probelor administrate în cauză.

Colegiul penal menționează că, potrivit art.101 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă prezentată de părți nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

De aici rezultă că, înfăptuirea justiției penale, cere ca judecătorul la adoptarea soluției să nu se bazeze, pe probabilitate, ci pe certitudinea dobândită în bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă (fapta (le) supuse judecății). Numai așa se formează convingerea care rezultă din dovezile administrate în cauză.

Atât prima instanță, cât și cea de apel, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind acuzarea înaintată lui Sîmboteanu V. și întemeiat au concluzionat asupra achitării acesteia de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 191alin. (4) Cod penal, pe motiv că procurorul nu a adus probe verosimile în confirmarea învinuirii și nu a prezentat probe noi ce ar confirma că acțiunile acesteia întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În concluzie, Colegiul constată că, autorul recursului nu aduce careva argumente, care ar combate concluzia instanțelor de fond, dimpotrivă argumentele invocate de procuror în cererea de recurs ordinar le repetă întocmai pe cele expuse anterior în apel, la care instanța de apel deja a dat un răspuns detaliat și motivat, iar hotărârea adoptată cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Alte probleme de drept, care ar afecta hotărârea în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Astfel, Colegiul conchide că instanțele de judecată corect au reținut în acest sens prevederile art.8 și 389 Cod de procedură penală, în aspectul că o hotărâre de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în

săvârșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Colegiul reține că ambele instanțe de judecată au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și au adoptat soluții întemeiate.

În consecință, se apreciază că nu există temeii legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror, fapt ce impune incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil cu menținerea hotărârii contestate.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Sîmboteanu Victoria*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 martie 2018.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Iurie Diaconu

Anatolie Țurcan

Liliana Catan

Ion Guzun